

Časopis italijanskih oružanih snaga, izlazi u Rimu, donosi sledeće članke:

a) u broju 3 (maj-juni), 1984:

SS-20 i nuklearne snage u Evropi — Renato Verna

Autor, brigadni general, iznosi uporednu analizu uzroka i posledica odluke SSSR-a o postavljanju novih nuklearnih raketa SS-20, usmerenih prema ciljevima u Evropi, kao i odluke NATO o postavljanju 572 rakete *Peršing-2* i krstarećih raketa. Pored toga, daje pregled rasporeda i broja sovjetskih nuklearnih raketa, njihove karakteristike, kao i nuklearne snage NATO za dejstva po ciljevima na evroaziskom prostoru.

b) u broju 4 (juli-avgust) 1984:

Početak sukoba Istok — Zapad — Ezio Cecchini

Hronološki pregled globalnog i posebnog odnosa Istok — Zapad od završetka drugog svetskog rata. Hladni rat i početak trke u naoružavanju. Posledice istupanja Francuske iz NATO. Tabelarni pregled odnosa snaga SAD — SSSR, sa stanjem od 1981. godine.

»Integralna« jedinica — Antonio Toaldo

Pregled organizacijsko-formacijske strukture savremene, samostalne brozopokretne jedinice novog tipa u oružanim snagama Italije. Osnovni ope-

rativni zahtevi vođenja savremenih bojeva, posebno o sredstvima za osmatranje i kontrolu bojnog polja i o mogućnostima uništenja mehanizovanih i oklopnih jedinica. Organizacijska struktura »integralne« čete i »integralnog« bataljona.

c) u broju (septembar-oktobar) 1984:

Kopnena vojska 2000. godine — Umberto Cappuzzo

Potrebe i opšte karakteristike razvoja KoV do 2000. Problemi razvoja i načini rešavanja. Perspektive razvoja italijanske KoV: modernizacija — po sistemu oružja i delimična reorganizacija. Dalje usavršavanje organizacijsko-formacijske strukture.

Kolike i kakve snage KoV — Giuseppe Santillo

Analiza kvantitativnog i kvalitativnog odnosa između komponenata komandovanja, borbenih i pozadinskih delova. Snage u američkim jedinicama KoV koje se formiraju prema usvojenoj doktrini »vazdušno-kopnene bitke«. Sadašnje stanje u italijanskoj KoV.

Alpski bataljon »SUSA« — Carlo Cabigiosu

Sastav i zadaci italijanskog kontingenta u »pokretnim snagama« NATO. Detaljno opetovanje vežbi pokretnih snaga NATO u kojima učestvujuju i italijanske snage: pripreme, raspored za vežbe, faza odvratanja, faza izvođenja borbenih dejstava i povratak u matične zemlje i garnizone.

Napad i odbrana u ratu u Sahari — Attilio Gaudio

Dosadašnja iskustva iz »pustinjskog rata« u bivšoj Španskoj Sahari između regularnih marokanskih oružanih

snaga i snaga otpora Fronta Polisario. Vojno-politička situacija i odnosi u regionu. Snage i naoružanje Fronta Polisario i regularnih marokanskih oružanih snaga. Odbrambene linije i taktičko-operativna situacija u zonama van utvrđenih odbrambenih položaja. Eskalacija rata 1983. godine i sadašnje stanje snaga.

INTERNATIONALE WEHR- REVUE

Eine Interactiv-Publikation

Međunarodni vojni časopis, izlazi u Zenevi, donosi sledeće članke:

a) u broju 6 (juni) 1984:

Vojna odbrana Austrije — Dr Wolfgang Danspeckgruber

Iznosi se položaj Austrije u odnosu na geostrategijske regionalne prostore u Evropi i oblici borbenih dejstava koja bi austrijska vojska primenila u odbrani zemlje. Zatim se navodi mirnodopski i ratni sastav oružanih snaga Austrije, njihovo naoružanje i vojna oprema tenkovskih jedinica, artiljerije, transportna sredstva, protivoklopna sredstva, vazduhoplovne jedinice, a govori se i o nabavci novih borbenih sredstava.

b) u broju 8 (avgust) 1984:

Vojni kosmički programi SAD — Govori Sundaram

Daje se prikaz američkog vojnog kosmičkog programa i raznih vrsta satelita koji se danas koriste u vojne svrhe. Opisani su i sateliti za vezu, koji su otporni na elektromagnetne impulse, zatim, jonizirajuće zračenje i slični efekti, kosmički transportni sistem i dr.

Lovački avioni sledeće generacije — Mike Hirst

Razmatrajući uslove koje treba da zadovolji nova generacija lovačkih aviona, autor posebno raspravlja o svakom od njih. Prikazani su elementi koje treba uzeti u obzir prilikom pro-

izvodnje nove generacije lovačkih aviona, kao što su: zalihe pogonskog goriva, brzina, ubrzanje u zaokretu, radijus presretanja i sl.

Neutralisanje ciljeva iza prednjeg kraja odbrane — Mark Hewish

Autor navodi nova oružja i sisteme koji su uvedeni u naoružanje članica NATO, da bi se održao korak sa konvencionalnim snagama Varšavskog ugovora. Ističu se četiri težišna područja: zadržavanje prvog napadnog talasa i to direktnom vatrenom podrškom sistema višecevniha bacača raketa; neutralisanje drugog napadnog talasa sa bezbednog odstojanja; upotreba specijalnog oružja radi neutralisanja neprijatelja, odnosno njihovih vazduhoplovnih snaga; poboljšanje sistema komandovanja pomoću integrisanog taktičkog i informacionog sistema.

c) u broju 9 (septembar) 1984:

Operativno razmatranje savlađivanja konflikta slabijeg vojnog intenziteta — Donald Morelli i Michael Ferguson

Daje se prikaz zadataka američke KoV prilikom savlađivanja tzv. konflikta slabijeg vojnog intenziteta. Reč je o formiranju specijalnih jedinica i lakih pešadijskih divizija za intervencije, a govori se i o ulozi regionalnog, nadležnog komandanta. Spominje se obaveštajna i opšta priprema kao preduslov uspeha intervencija u zoni sukoba.

Deveta pešadijska divizija američke KoV — Clifton Berry

Uloga i zadaci specijalnih jedinica za brze intervencije, koje su predviđene za dejstva u okviru koncepta upotrebe američke KoV (*«Air Land Battle»*) u regionima: Afrike, Bliskog istoka i Azije. Autor iznosi njihov sastav, naoružanje i borbene zadatke, kao i šemu predložene formacije.

Program protivminske odbrane SAD — Norman Friedman

Autor piše o pomenutom programu iznoseći tehničke karakteristike minolovaca RM SAD za pronalaženje i uništavanje morskih mina; korišćenje helikoptera za te svrhe; diskusije o finansiranju Programa protivminske odbrane.

d) u broju 11 (novembar) 1984:

Odgovor na nove sisteme oružja NATO. Sovjetski koncepti za rat u Evropi — James Hansen

Principi sovjetske vojne doktrine. Upotreba sovjetskih združenih rodova protiv nuklearnih i vazduhoplovnih snaga NATO. Navode se sredstva koja će Sovjeti upotrebiti protiv aviona za rano upozorenje i izviđanje, krstarećih raketa koje se lansiraju iz vazduha, elektronskih protivmera i borbenih helikoptera. Dejstva protiv KoV NATO: organizacijske, taktičke i tehničke mere. Maskiranje i protivsatelitska odbrana. Daje se i tabela uslova za taktička borbena sredstva u srednjoj Evropi i tabela glavnih elemenata sovjetske vojne doktrine.

Težak put do komandnog sistema za vazduhoplovne snage NATO u Evropi — K. G. Benz

Prikaz rada na razvoju komandnog sistema za vazduhoplovne snage NATO u Evropi (ACCS), kao dugoročnog programa za automatizaciju svih uređaja za osmatranje vazdušnog prostora NATO, sa ciljem da se koordiniraju: PVO, taktički vazdušni napadi i podrška iz vazduha. Saradnja između instanci NATO, vlada članica NATO, nacionalnih komandi štabova i industrije. ACCS predstavlja jedan od najvećih programa infrastrukture koji je NATO ikada sproveo.

e) u broju 12 (decembar) 1984:

Sovjetsko strategijsko komandovanje — Viktor Suvorov

Objašnjenja pojmova sovjetske vojne nauke. Sovjetska bojišta (TVD) — strategijski koncept i strategijsko komandovanje u praksi.

a) u broju 6 (juni) 1984:

Snage za intervencije u Evropi — izraz vojne sile — Davig Dominique

Razmatranje mesta i uloge Francuske u Evropi i u svetu, kao i opravdanost njenih vojnih aktivnosti poslednjih godina. Navode se sredstva, snage i osnovni principi upotrebe francuskih snaga za intervencije, te reagovanje zemalja zapadne Evrope na sve to.

Teorija flote — Yvo Paparella

Pogledi na novu seriju rasprava o upotrebi ratane mornarice, koji su se pojavili u štampi i delima, a potiču od sovjetskih admirala u periodu od 1981. do 1983. godine. Autor iznosi i sistem rukovođenja u RM SSSR-a i ističe ubrzanu izgradnju plovnih objekata i infrastrukture u Sovjetskoj ratanoj mornarici.

Trgovački brodovi u ograničenim krizama — Pierre Leonard

Primeri prilagođavanja pojedinih francuskih trgovačkih brodova za vojne potrebe, kao i učešće britanskih trgovačkih brodova u ratu na južnom Atlantiku 1982. godine.

b) u broju 7 (juli) 1984:

Koncept odbrane i bezbednosti za Evropu — Jeanon Lacaze

Izlaganje načelnika generalštaba francuskih oružanih snaga, generala Lacaze u Institutu za visoke studije nacionalne odbrane. General obrazlaže francusku vojnu strategiju nuklearnog odvrćanja, organizaciju odbrane Evrope i ulogu Francuske u tom kontekstu. Ističe i osnovne zadatke francuske KoV i RM, te ulogu i zadatke snaga NATO.

Vazdušno-kopnena dejstva i nova debata o doktrini snaga NATO — Robert Gessert

Suština doktrine *Air Land Battle* »lansirane« 1982. godine od strane vojnih stratega iz SAD, kojom se tumače budući taktički postupci američkih kopnenih snaga u sastavu NATO u Evropi (verzija upotrebe pod oznakom FM-100-5). Zahtevi za unapređenje klasičnih postupaka osmatranja i prikupljanja podataka. Opisana su različita gledanja zapadnih vojnih teoretičara o upotrebi snaga NATO u Ev-

**défense
nationale** problèmes
politiques
économiques scientifiques militaires

Casopis za proučavanje političkih, ekonomskih, naučnih i vojnih problema, izlazi u Parizu, donosi sledeće članke:

ropi, kao i različite procene vremena i načina upotrebe nuklearnih snaga.

Rat u kosmosu i usmeravanje energije — Christine Baimere

Prikaz programa razvoja laserskog oružja u SAD; podaci o dosadašnjim dostignućima u toj oblasti, te razvoju i korišćenju te energije u ratne svrhe, u kosmosu. Dosadašnji rezultati u razvoju sistema za ekonomičniju propulziju pogonskih motora na raketama i procene za prihvatanje tog programa od strane američkog kongresa.

Mogućnosti zaštite stanovništva — Pierre Gallois

Neki pogledi na preciznost pogađanja ciljeva i efekte koje mogu ostvariti sadašnja interkontinentalna borben sredstva; proračun vremena potrebnog za sklanjanje žive sile u skloništa. Autor navodi primere u vezi sa izgradnjom skloništa i funkcionisanjem sistema zaštite stanovništva u Švedskoj, Švajcarskoj, SAD i SSSR, kao i razaranja koja mogu ostvariti sovjetske rakete tipa SS-4, SS-5 i SS-20.

Rat i zaštita stanovništva — Maurice Schuman

Naučna rasprava o posledicama rata i reperkusijama na stanovništvo i mogućnostima njegove zaštite; specifičnosti organizovanja civilne zaštite u pojedinim zemljama Evrope.

e) u broju 8/9 (avgust-septembar) 1984:

Alternativne odbrane: klasična i nuklearno-taktička odbrana — prvi deo — Maurice Faivre

Prikaz rasprave generala Faivre o sistemima odbrane koji bi mogli zameniti sadašnju zvaničnu strategiju odbrane Evrope. Izneti su podaci o preokupaciji NATO i VU posle 1960. godine za prestiž u naoružanju, brojnosti vojnika i boljim početnim pozicijama. Autor iznosi osnovne principe ojačane klasične odbrane Zapadne Evrope po propozicijama NATO, kao i neke neuglasice o upotrebi nuklearnih taktičkih snaga. (Nastavlja se.)

Vazdušno-kopnena dejstva i nova dejstva o doktrini NATO (nastavak) — Robert Gessert

Isticanje osnovnih zadataka NATO u Evropi: zaustavljanje prodora snaga sa

Istoka, iscrpljivanje neprijateljevih vazduhoplovnih snaga, sprečavanje uvođenja u borbu neprijateljevog drugog ešelona, obezbeđenje sigurnosti funkcionisanja vlastitom sistemu komandovanja i sl. Rasprave o preduzimanju odmazde ili klasičnog odvracanja, kao i rezultati dosadašnjih rasprava u rukovodstvu NATO o načinu upotrebe snaga na evropskom ratištu.

d) u broju 10 (oktobar) 1984:

Mornarica i tehnička evolucija — Yves Leenhardt

Govor francuskog admirala Leenhardta, načelnika štaba RM, u Mornaričkoj akademiji, s osvrtom na značaj ratne mornarice danas u svetu i posebno u francuskim oružanim snagama. Izneti su podaci o programu razvoja RM Francuske do 1988. godine i naporu koji se ulažu radi održavanja pomorske flote, pri čemu poseban značaj ima tehnička evolucija.

Alternativne odbrane (drugi deo) — Maurice Faivre

Mišljenja i predlozi autora o novim oblicima klasične odbrane, s akcentom na uključivanje širih slojeva stanovništva u odbrambeni sistem zemlje i upotrebu klasičnih borbenih sredstava; primena klasičnih taktičkih načela u savremenom ratu; pogledi predstavnika pojedinih zemalja na njihove sisteme organizacije klasične odbrane od agresije; proširivanje principa masovnosti, metodama specijalnog rata i razmatranje mogućnosti prevazilaženja ratnih pretnji u uslovima prestanka kohezije unutar vojnih blokova.

Politika odbrane Demokratske Republike Nemačke — Bertrand Linder

Pogledi autora na saradnju sa Sovjetskim Savezom i ostalim istočnim zemljama po pitanjima odbrane; uloga Demokratske Republike Nemačke u okviru Varšavskog ugovora, s prikazom njene vojnostrategijske koncepcije, sistema odbrane, obuke pripadnika oružanih snaga i dr.

Ekonomski uslovi finansiranja odbrambenih priprema — Georges Chacornac

Analiza ekonomskih mogućnosti podrške planiranog razvoja francuskih oružanih snaga i osvrt na rezultate finansiranja nacionalne odbrane u

proteklih dvadeset godina: teškoće finansijske prirode osamdesetih godina; predlog rešenja sa vojnog aspekta, odnosno, usklađivanje daljeg razvoja s prioriteta pojedinih sastava armije; povećanje izvoza naoružanja i vojne opreme i odustajanje od skupog finansiranja nekih istraživanja u oblasti elektronskog rata i odbrane u kosmosu.

Armija i vojne institucije Tajlanda — Pierre Fistie

Kratak istorijski osvrt na razvoj oružanih snaga Tajlanda, od 1932. godine do 1973; uloga oružanih snaga u unutrašnjim odnosima; reorganizacija OS od 1978. godine i direktna veza armije sa vlašću; intervencija u Vijetnamu i sadašnja uloga oružanih snaga u okupaciji Kampučije.

e) u broju 11 (novembar) 1984:

Politika odbrane: ujediniti i modernizovati — Laurent Fabius

Izlaganje prvog ministra Francuske na sednici Instituta za visoke studije nacionalne odbrane. Razlozi saradnje na vojnom planu sa susednim zemljama i NATO. Obrazloženje Francuske vojne intervencije u Libanu i Čadu. Stavovi Francuske u pogledu razoružanja u svetu. Podaci o razvoju oružanih snaga Francuske do 1990. godine.

Vijetnam u trećem indokineskom ratu — Marital Dasse

Analiza stanja u Indokini i sve veće angažovanje Vijetnama u okupaciji Kampučije. Stalni sukob Vijetnama sa Kinom. Rezultati oružanih sukoba iz 1977. godine i njegove posledice. Sve veća preokupacija Vijetnama u angažovanju snaga u Kampučiji. Prikaz vojne pomoći koju Vijetnam prima od Sovjetskog Saveza.

Kosmički rat: razaranje satelita — Claude Wachtel

Prikaz razvoja satelita i kosmičkih letelica od 1959. godine. Prvi američki i sovjetski sistemi izbacivanja satelita u kosmos. Korišćenje kosmosa za napad na objekte na zemlji i eventualni rat sa protivnicima. Izbor sistema interkontinentalnih raketa i ostalih letelica za prenos nuklearnih sredstava. Razvoj sistema odbrane od napada iz kosmosa. Ispitivanje »satelita ubica«.

Prikaz američkih i sovjetskih dostignuća na sistemima protivsatelitske i protivrakete odbrane.

Austrijski vojni časopis donosi sledeće članke:

a) u broju 4 (juli-avgust) 1984:

O dislokaciji Sovjetskih oružanih snaga

Navode se promene do kojih je došlo u strukturi komandovanja u sovjetskoj armiji. Reč je i o novoj podeli vojišta i nekim izmenama u formaciji vazдушnih i PVO snaga. Jugoistočno vojište — teritorija Balkanskog poluostrva; nadležnost i zadaci glavne komande tog vojišta u koordiniranju borbenih dejstava. Autor navodi i raspored sovjetskih oklopnih i motorizovanih divizija na teritoriji DDR i ČSSR, zatim u Poljskoj i Mađarskoj; zatim sledi brojno stanje i raspored sovjetskih divizija u vojnim okruzima evropskog dela SSSR-a. Vojište Dalekog istoka, po autoru, čine četiri azijska vojna okruga, a ističe i formiranje armija PVO i snage za strategijsku rezervu.

O razvoju naoružanja sovjetske kopnene vojske — Roland Flor

Iznosi se kvalitativno upoređenje snaga VU i NATO. Autor ističe ofanzivnu strategiju sovjetske strane i sve veće napore sovjetskog vojnog rukovodstva da mehanizuje KoV. Reč je i o porastu broja vođenih projektila u sastavu snaga za protivoklopnu borbu, kao i o povećanju borbenih sposobnosti savremenih sovjetskih tenkova.

Vojna politika i poverenje — Karl Semlitsch

Ističe se defanzivni trend vojne politike koju vodi Austrija; austrijski po-

kret za očuvanje mira u svetu i rezultati ankete o vojnoj strategiji koju treba da primenjuje neutralna Austrija. Reč je i o nuklearnom ugrožavanju Evrope od strane Zapada i Istoka, kao i o iznalaženju optimalnih rešenja za organizaciju odbrane austrijskih državnih granica.

b) u broju 5 (septembar-oktobar) 1984:

NATO — upoređivanje snaga NATO i VU

Reč je o službenoj studiji NATO koja razmatra tu problematiku; kvantitativni odnos dva suparnička vojna bloka (tenkovi, avioni, helikopteri i snage RM); ističu se velike prednosti VU u pogledu artiljerije i raketnih jedinica, kao i neke razlike u nuklearnom oružju.

SAD — Strategija i pomorska moć

Strategija NATO i problemi uništavanja neprijateljskih snaga u dubini vlastite teritorije. Nuklearno odvracanje i kontrola naoružanja. Flotni program RM SAD u razdoblju do 1989. godine i prioriteti u globalnoj strategiji SAD. Konceptcija primene nuklearnih snaga u sastavu RM i vizija budućeg rata na moru.

Sovjetski Savez — vojna doktrina i svođenje zaključaka

Promene u razvoju sovjetske vojne doktrine. Konvencionalno naoružanje i mogućnosti za vođenje klasičnog rata, te opis realnih izgleda za vođenje rata kombinacijom konvencionalnog i nuklearnog naoružanja. Vizija početka rata konvencionalnim naoružanjem i njegove postepene eskalacije u nuklearni rat. Taktički manevar — novo vojno delo poznatog sovjetskog vojnog teoretičara.

Sovjetska ratana mornarica 1984. — Ulrich-Joachim, Schulc-Torge

Sovjetska RM u posleratnom periodu: komandni sastav Severnomorske, Pacifičke, Baltičke, Crnomorske i Kaspijske flote. Neke personalne promene u RM. Raketne krstarice na nuklearni pogon klase »Kirov«, raketni razarači klase »Sovremenny«, desantni brodovi i podmornice.

Odbrana u kosmosu — Rudolf Hecht

Reč je o političkoj i strategijskoj dimenziji eventualnog rata u kosmosu.

Problemi presretanja neprijateljevih nuklearnih raketa i antisatelitsko oružje. Preduslovi i posledice daleko-sežnog korišćenja kosmosa u vojne svrhe.

Pouzdati vojni avioni SSSR-a: Nadzvučni lovac i lovac-bombarder »MIG-21« — Edwin Kordik

Upoređivanje sovjetskih, američkih i francuskih borbenih aviona i tehnički razvoj aviona tipa MIG-21; znatana poboljšanja i nove verzije MIG-21 PF, koji se nalazi u naoružanju RV Varšavskog ugovora, te u RV Egipta, Finske i Indije.

Žene vojnici — iskustva i pretpostavke — Wilfried Aichinger

Različita mišljenja o sposobnostima žena za vojne dužnosti i razlozi za njihovo angažovanje u vojsci. Problemi popune vojnim kadrovima u dobrovoljačkim armijama. Uvođenje vojne obaveze i za žene u Izraelu i Grčkoj. Status žena i njihov broj u oružanim snagama NATO i VU.

Vojna komanda Beč — Gernot, Sommer

Značaj i uloga Beča kao vojnog centra u miru i u eventualnom ratu. Školovalanje starešina, priprema i sprovođenje mobilizacije, značaj teritorijalne odbrane i s tim u vezi neposredni zadaci vojne komande Beča. Neki problemi obuke, smeštaja i snabdevanja jedinica Bečkog garnizona. Organizacija saobraćaja u gradu za potrebe oružanih snaga.

Oružane snage Mađarske i stacionirane sovjetske trupe

Značajna uloga oružanih snaga Mađarske i južne grupe sovjetskih trupa, predviđenih Varšavskim ugovorom. Uloga Mađarske, njen vojni i ekonomski potencijal. Vojni rok i njegova dužina trajanja u armijama VU. Formacija, brojno stanje i borbena gotovost OS Mađarske. Sedišta armijskih komandi, naoružanje i vojna oprema oklopnih, vazduhoplovnih i jedinica PVO. Rezervni sastav, granične jedinice, radnička milicija i zadaci pomoćnih jedinica u ratu. Sovjetske jedinice stacionirane na tlu Mađarske (brojno stanje, naoružanje i garnizoni).

Izrael i saradnja sa SAD

Poseta Jicaka Šamira SAD i njegovi razgovori o strategijskoj saradnji na prostoru Bliskog i Srednjeg istoka. Zajedničke vežbe američkih i izraelskih pomorskih snaga na Mediteranu. Karakteristike izraelskih bespilotnih letilica i ugovor o njihovoj isporuci SAD; nabavka aviona »Kfir« za potrebe RV SAD; izraelski vojni manevri; uloga rezervnog sastava i funkcionisanje sistema mobilizacije. Neki problemi novih izraelskih naselja na području zapadnog Jordana i okupiranih teritorija uopšte.

c) u broju 6 (novembar-decembar) 1984

Vežba KoV-a »Okretni jež« — Horst Pleiner

Najveći vojni manevri OS NATO u predelima jugoistočne Nemačke. Izuzetno veliko učešće oklopnih vozila i borbenih helikoptera. Angažovanje rezervnog sastava i teritorijalne odbrane.

Laka oklopna vozila i nosači oružja — Hans Sigmund

Dosadašnja uloga lakih oklopnih sredstava u savremenim armijama i naglo povećanje značaja ovog oružja. Uticaj iskustva iz foklandskog rata i američkih jedinica za brze intervencije na stvaranje lakih brzih oklopnih vozila vatrene moći. Prednost lakih tenkova pri vazdušnom transportu. Ultralaki nosači oružja. Oklopna vozila sa gusenicama i oklopna vozila sa točkovima. Projektovanje, razvoj i proizvodnja u SAD, V. Britaniji, Francuskoj i Izraelu. Dalekosežni planovi NATO u pomeranju oklopnih jedinica brzim i efikasnim vozilima. Budućnost lakih tenkova i njihovo naoružavanje.

Komandno-informacioni sistemi EDV — Norman Dodd

Uloga elektronske obrade podataka u optimalnom korišćenju žive sile i tehnike. Britanski sistemi obrade podataka EDV i njihova primena. Povećanje efikasnosti divizija KoV-a.

Tehnologija protivraketne odbrane — Holger Mey

Stanje u razvoju savremenih raketa i protivraketne odbrane državne teritorije. Problem presretanja i uništavanja interkontinentalnih raketa. Us-

pešni eksperiment OS SAD. Primena najnovijih dostignuća u oblasti mikroelektronike, izgradnja modernih računara i sastavljanje kompjuterskih programa. Senzorska tehnologija u području infracrvenih zraka. Veliki uspesi u osvajanju kosmosa i proizvodnja »nebeskog taksija« — letilice sa velikim sposobnostima u vojnoj primeni. Razvoj laserske tehnike i taktika uništavanja letućih tela.

Potrošnja municije kod saveznika u drugom svetskom ratu — Gerhard Donat

Neraskidiva povezanost strategije i ekonomije. Iscrpni uporedni podaci o proizvodnji i potrošnji municije u drugom svetskom ratu u poređenju sa prethodnim ratovima.

Časopis Bundesvera za tehničko obrađivanje, usavršavanje i informisanje, izlazi u Frankfurtu na Majni, donosi sledeće članke:

a) u broju 7 (juli) 1984:

Novi sovjetski sistemi u upotrebi i isprobavanju

Prikaz protivvazdušnih vođenih raketa prema podacima časopisa »Sovjetska vojna sila« (Soviet Military Power), koji izdaje Ministarstvo odbrane SAD. Daju se taktičko-tehničke karakteristike pomenutih raketa, dislokacija sovjetskih jedinica PVO, broj raketa i vatrene položaji.

Britanska teritorijalna armija

Reč je o oružanim snagama Velike Britanije, te o tome koji su problemi Zapadne Evrope u eventualnom ratu, i koja je uloga teritorijalne armije u

ukupnom odnosu snaga te zemlje; navodi se funkcija teritorijalne odbrane, regionalne i lokalne jedinice jačine bataljona i puka, kao i način popune jedinica teritorijalne armije po principu dobrovoljnosti.

Vojna tehnika na ILA' 84 — Peter Preylowski

Navode se najnovija dostignuća u oblasti vojnog vazduhoplovstva viđena na međunarodnoj izložbi u Hanoveru, na kojoj je bilo prisutno 16 zemalja. Autor iznosi taktičko-tehničke podatke najuspešnijih modela borbenih aviona, kao i značajnije projekte vojnih letilica u budućnosti. Govori se i o nemačko-francuskoj saradnji u proizvodnji novog tipa protivoklopnog helikoptera, te o modernizaciji i jačanju jedinica PVO u srednjoj Evropi.

b) u broju 8 (avgust) 1984:

Španska kopnena vojska

Ukazuje se na promene u španskoj spoljnoj politici i na njeno uključivanje u »Zapadni savez« i Evropsku ekonomsku zajednicu i, s tim u vezi, na strateški položaj Španije u uslovima odmeravanja snaga između Istoka i Zapada. Daje se trenutno stanje španske kopnene vojske, dislokacija kopnenih snaga, obuka i neki nedostaci.

Sistemi oružja pomorskih snaga Varšavskog ugovora — Siegfried Breyer

Sistemi oružja kojima raspolažu brodovi ratne mornarice Sovjetskog Saveza; oprema i tehnička sredstva za protivpodmorničku borbu i uticaj uvođenja nuklearnih raketnih podmornica na izmenu protivpodmorničke taktike. Navode se novi uređaji za tačno određivanje pozicija podmornica, te novi sovjetski protivpodmornički raketni bacači mina i protivpodmornička sredstva na razaračima klase »Udalja«.

Sovjetski PT ručni bacač RPG-7

Uspešna primena tog oružja u vijetnamskom ratu i u drugim sukobima na Bliskom i Srednjem istoku. Specijalna verzija RB za potrebe vazdušno-desantnih trupa; ukazuje se i na smanjivanje kalibra kumulativnog projektila i na povećanje njegove efikasnosti u protivoklopnj borbi.

Tehnika budućnosti u konstruisanju helikoptera — Wolfgang Giesberg

Helikopterske jedinice SAD i program izgradnje budućih vojnih helikoptera uz usavršavanje tehnologije i uvođenje potpuno novih materijala. Navode se osnovni kriterijumi za proizvodnju nove generacije helikoptera.

Naoružanje snaga NATO — dr Manfred Wörner

Dvostruka odluka NATO: postavljanje novih raketa srednjeg dometa i ženevski pregovori; stratejska postavka »prvog udara« i njen uticaj na vojna predviđanja budućeg ratnog sukoba svetskih razmera. Takođe se navodi stav sovjetskog vojnog rukovodstva u vezi sa mogućnostima i efektima iznenadnog napada, te koje su mere neophodne za pravovremeno otkrivanje protivničkih priprema za početak vojnih operacija.

c) u broju 9 (septembar) 1984:

Samostalno oružje: Vebal-sindrom — Horst Rüggeberg

Zajedničko planiranje RM i RV Bundesvera u vezi sa konvencionalnim naoružanjem vazduhoplova. Radi se o najnovijem oružju za vazduhoplove, koje je potpuno samostalno — »traži«, »prepozna« i uništava ciljeve. Govori se i o proizvodnji avio-municije takozvane druge generacije, njenoj primeni, kao i podešavanju osobina municije treće generacije zahtevima novih borbenih uslova i veće otpornosti ciljeva.

Vazduhoplovne snage SAD planiraju minišatl

Obezbeđivanje finansijskih sredstava za proizvodnju većih serija svemirskih letilica, koje će služiti za ofanzivne svrhe. Nagoveštava se mogućnost postavljanja vojnih vasijskih stanica na udaljenosti do 450 kilometara od Zemlje. Reč je i o francuskoj verziji *Spejs-šatl*a tipa *Hermes* za koju se navode i osnovne karakteristike. Tu su i različite diskusije i stavovi rukovodstva NASA i američkog generalštaba u vezi sa proizvodnjom i primenom svemirskih letilica tipa *minišatl*.

Nova generacija francuskih desantnih brodova tipa TCD-90

Taktičko-tehnički podaci za te plovne jedinice; njihova sposobnost da prenose i najveće terete vojne tehnike i naoružanja; prostori za sletanje transportnih helikoptera. *TDC-90* su naoružani klasičnom protivavionskom artiljerijom i raketama tipa *Sadral* (sistem) za borbu za niskoletjećim avionima i za protivraketnu borbu.

d) u broju 10 (oktobar) 1984:

Osnovne koncepcije protivvazdušne odbrane NATO u Srednjoj Evropi — Karl-Heinz Döschner

Navode se osnovni faktori prilikom procenjivanja RV SSSR-a i neki kvantitativni pokazatelji snaga RV Varšavskog ugovora, kao i dislokacija tih snaga. Sovjetski avioni tzv. treće generacije i tendencije u procesu njihove dalje modernizacije. Proizvodnja borbenih helikoptera; kao protivmera — ističe se integracija sistema PVO u NATO i uloga RV SR Nemačke posebno.

Sistem upravljanja borbenim dejstvima PVO — Peter Hesse

Prikaz sistema PVO *NADGE* («Nato Air Defence Ground Environment»). Samostalni sistemi PVO V. Britanije i Francuske, te njihova koordinacija sa sistemom «*NADGE*»; osnovni elementi sistema upravljanja dejstvima PVO; stacionirani i pokretni radari; avioni tipa *AWACS* i njihova uloga u PVO.

SA-N-4: Standardni sistem broskog oružja namenjenog za PVO na malim daljinama — Seigfried Breyer

Nove klase sovjetskih ratanih brodova i novosti u njihovom naoružanju. Sistem *SA-N-4* kao glavno PVO oružje na manjim plovnim jedinicama i *SA-8* — usavršena verzija raketnog sistema *SA-N-4*; njegove taktičko-tehničke karakteristike. Specijalni raketni silosi, njihovo aktiviranje, startovanje raketa i njihov najmanji i najveći dolet. Način vođenja raketa.

Lovački avioni — Johannes Muermans
Stepen potčinjenosti nemačkih (SR) vazduhoplovnih snaga komandi NATO i osnovni zadaci u ratu; formacija RV SR Nemačke; sistem naoružanja aviona *F-4 F*, najbrojijeg u NATO.

Uspešna proba krstarećih raketa »TO-MAHAVK«

Lansiranje tih raketa iz podmornica, južno od Kalifornije, njihovo vođenje pomoću dva najmodernija sistema za upravljanje i uspešno navođenje na ciljeve na ostrvu San Klement, na udaljenosti od 648 km (ilustrovano snimkom dejstva rakete po cilju).

Grčke oružane snage

Uloga strane vojne pomoći u naoružanju i opremanju oružanih snaga Grčke. Različito poreklo i tipovi tenkova, artiljerijskih oruđa i protivoklopni sredstva. Ubrzano uvođenje u naoružanje sistema *MILAN* i *HOT*, kao i sistema PVO *CHAPARRAL*. RV i problemi zamene zastarelih tipova aviona, kao i postepenog prenošenja težišta na RM. Uloga oružanih snaga Grčke u NATO.

e) u broju 11 (novembar) 1984:

Kosmos — novi kvalitet ugrožavanja — Otto Spormann

Takmičenje u naoružavanju supersila. Postepeno prenošenje «utakmice» u kosmos. Veštački zemljini sateliti i korišćenje satelitske tehnologije u vojne svrhe. Brzi razvoj i usavršavanje antisatelitskog oružja. Upoređivanje američke i sovjetske satelitske tehnologije. Uloga brzog razvoja elektronike i fizike u oblasti laserskih zraka u stvaranju kosmičkih oružja. Mogućnosti ograničavanja korišćenja kosmosa u vojne svrhe i razlike u stavovima velikih sila.

f) u broju 12 (decembar) 1984:

Vertikalno-pokretni lafet tenkovskog topa — Robin Fletsher

Mogućnosti primene novog koncepta vertikalno-pokretnog lafeta tenkovskog topa — novi koncept tenka budućnosti. Razvoj savremenih tenkova u periodu od 1950. do 1980. godine.

Snage za brze intervencije Francuske
Pokretne združene jedinice *FAR* («Force d'action rapide»). Oprema i naoružanje. Transportna sredstva RV i RM. Zadaci *FAR-a* u planovima za zaštitu francuske teritorije u slučaju neočekivanog izbijanja rata kao i mogućnosti za brze intervencije na udaljenim ratištima.

afrique DEFENSE

Casopis za vojne informacije iz Afrike, izlazi u Parizu, donosi sledeće članke:

a) u broju 78 (septembar) 1984:

Egipat, Sudan, Somaliya — bilateralne vojne vežbe sa Američkom centralnom komandom

Od septembra 1983. godine, američke snage za brzi razvoj nose naziv Američka centralna komanda — CENTKOM. Zajedno sa egipataskim, sudanskim i somalijskim snagama izvođe redovne godišnje vežbe pod imenom »Sjajna zvezda«, »Prirodni skok« i »Istočni vetar«. Cilj je uvežbavanje dejstva snaga CENTKOM sa snagama američkih zemalja. Svaka vežba košta između 45 i 55 miliona dolara.

Francuzi u Čadu: razum ili srce — Louis Belian

U toku operacije »Manta« francuske oružane snage su poslale u Čad 3.000 vojnika koji su zajedno sa snagama Habree i zairskim padobrancima stupili u dejstvo za odbranu južnog dela Čada od napada libanskih i Gukunijevih jedinica. Veza sa Francuskom je održavana vazдушnim mostom kojim je prebacivano oko 4.500 tona borbenih i neborbenih potreba dnevno na ratište.

Lični oklop: neprobojna odeća današnjice — Neville Cross

Razni tipovi i vrste ličnih oklopa zapadnih proizvođača u opremi armija NATO. Grudni oklopi i šlemovi od kevlaru.

Protivvazdušna odbrana trupa na bojištu — Neville Cross

Sve veća primena helikoptera nametnula je potrebu naoružavanja trupa na bojištu mnoštvom protivvazdušnih borbenih sredstava malog dometa. Artiljerijska i laka raketna sredstva malog dometa. Razni sistemi navođenja na cilj. Upoređenje lakih raketnih i artiljerijskih sredstava. Povećanje efikasnosti upotrebom nišanskih radara.

b) u broju 79 (oktobar) 1984:

Protivoklopna odbrana pešadije — Neville Cross

Pregled američkih, zapadnoevropskih i sovjetskih sredstava pešadije i neka rešenja neutralnih i nesvrstanih zemalja.

Interventni ratovi — Bernard Expedit

Interventni i intervencionistički ratovi s ciljem da se dokaže supremacija sile koja interveniše. Najstariji način ratovanja: prepad, upad i iznenadni napad. Moderni aspekti ratova u afriki. Primeri Namibije, Zapadne Sahare i zemalja južno od Sahare.

Laser za potrebe izvođenja dejstava na bojnopolju — Don Parry

Laserska tehnika i njeno mesto u borbenom poretku. Laserski daljinomer i neki tipovi lasera u upotrebi u NATO.

R. K.